

Ngā Hua Mātai Rongo a te Pēpi

Te Mātai i te Pēpi

Ngā aromatawai hauora kore utu mō tō pēpi

I tēnei rā i puta tō pēpi i te mātai rongo

Ko te tikanga o tēnei i te wā o te mātai, i te pai te rongo a tō pēpi.

Ngā tūponotanga

Ko ētahi o ngā pēpi ka puta i te mātai rongo ka tipu pea te mate rongo i muri iho. Ko te tikanga o tēnei nā ngā tūponotanga, pēnei i te whakapokenga i te wā o te hapūtanga. Ka kōrerohia atu koe i te wā o te mātai mēnā me whai anō i tētahi whakaritenga i muri iho me tētahi mātanga rongo (tākuta rongo). Mēnā me whai i tētahi whakaritenga anō, ehara i te mea kei te mate haere te rongo a tō pēpi engari he pai tonu ki te tiro tiro haere e tētahi tākuta rongo.

Rārangi arowhai

Ka āwhina te rārangi arowhai i muri o tēnei mātāreere i a koe ki te aroturuki i te kōrero me ngā pūkenga reo o tō pēpi i a ia e tipu ana.

Kei roto anō ēnei tiro tirona rongo i te *Pukapuka Hauora Well Child Tamariki Ora* a tō pēpi, hei whakakīkī māu i mua i ia tiro tiro Tamariki Ora.

Kei roto i ēnei tiro tirona Well Child Tamariki Ora ko ngā pātai mā ngā mātua mō te kauneke o te rongo, te kōrero me te reo o tā rātau pēpi. Mēnā he āwangawanga ōu mō te āhua o te whakarongo, te urupare rānei a tō tamaiti, me kōrero koe ki tō nehi Tamariki Ora, kaiako kōhungahunga, tō tākuta rānei.

Kei te rongo tō pēpi?

🌀 I te 4–6 wiki, ina ohorere te pakū mai o tētahi mea, ka:

- eke, kemo rānei ia?
- oreore i tana moe?
- mutu te ngotengote mō tētahi wā poto?
- titiro whakarunga i a ia e ngote ana?
- tangi ia?

🌀 I te 3–4 marama, ka:

- kemokemo, tangi rānei ina pakū ohorere tētahi mea?
- mutu te tangi, ngote rānei ina kōrero koe?
- oho, ka oreore rānei ki ngā oro nui?
- kū, menemene rānei ina kōrero koe?
- anga te titiro ki ngā ahunga mai o ngā reo?
- hiahia ki tētahi takawairore puoro?
- mutu te nekeneke ina rongu i tētahi oro hou?
- mātau ki tō reo?

🌀 I te 5–7 marama, ka:

- anga atu ia ki tētahi oro, tētahi rānei kei te kōrero?
- tangi ina pakū ohorere tētahi mea?
- hiahia ia ki ngā puoro?
- mahi ia i ngā momo kūnanunanu rerekē?
- kape ia i ētahi o ō oro?

🌀 I te 9–12 marama, ka:

- whakautu ia i tōna ingoa?
- tirotiro haere ia ki te rapu i ētahi oro hou – ahakoa paku nei?
- mārāma ia ki te 'kāo' me te 'haere rā'?
- whakarongo ina kōrero ngā tāngata?
- pai ki a ia te kape i ngā oro?
- kūnanunanu e rite ai ki te kōrerorero?
- ngana ki te whakahoki kōrero ina kōrero koe?

Kei roto i ēnei rārangi arowhai rongu, me ngā arowhai mō ngā tamariki neke atu i te 12 marama i te *Pukapuka Hauora Well Child Tamariki Ora* a tō pēpi.

Mēnā kei te mate te rongu a tō pēpi, ko te wawe o te kitea ka pai ake mō te whakawhanake i tōna reo, ako me te whakawhanaungatanga.

Mō ētahi atu mōhiohio mō te mātai i te rongu a te pēpi, tirohia te paetukutuku a te National Screening Unit
www.nsu.govt.nz

E wātea ana tēnei rauemi hei tikiake i:
www.healthed.govt.nz

New Zealand Government

